

AB 11 DECEMBER 2019
HIT/ 2019-AB11122019-7.2

Rapport

Advies beplanting Hitlandselaan

Alles over Groenbeheer Zuid BV
De Run 8215A · 5504 EM Veldhoven
0497 53 40 44 · (info@)allesovergroenbeheer.nl

Recreatieschap Hitland
Projectnummer 181221 (intern AOGB)
november 2019

Recreatieschap Hitland
De heer ir. J. Lassche
Blaardorpseweg 1
2911 BC NIEUWERKERK AAN DEN IJSSEL

Betreft: Advies beplanting Hitlandse laan
Datum: 27 november 2019
Aan: JLassche@hitland.nl

Geachte heer Lassche,

Met veel plezier heb ik samen met mijn collega's gewerkt aan het groenontwerp voor de Hitlandse laan. Met het bijgevoegde voorstel verwacht ik volledig te voldoen aan de eisen zoals deze door u en uw bestuur gesteld zijn: een bij het park horende beplanting, rekening houdend met de resultaten van de inspraakronde.

Indien u over het ontwerp vragen heeft dan verneem ik deze graag. Uiteraard ben ik ook graag bereid om een toelichting te geven op het ontwerp aan u, uw bestuur of de omwonenden en ander belanghebbenden.

Met vriendelijke groeten,

Herman Wevers
Directeur

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
1. Aanleiding	3
2. Advies ontwerp	4
2.1. Uitgangspunten	4
2.2. Beschrijving ontwerp.....	5
3. Advies aanleg en beheer	7
3.1 Aanleg	7
3.2 Beheer	7
4. Kostenoverzicht.....	8

1. Aanleiding

In december 2018 besloot het Algemeen Bestuur tot de reconstructie van de Hitlandselaan. Uit onderzoek bleek dat de veiligheid van de weggebruiker onvoldoende kon worden gegarandeerd. De staat van het wegdek en de algehele conditie van de bomenrijen was te slecht.

Na het besluit konden inwoners en belanghebbenden meedenken over de nieuwe inrichting van de Hitlandse laan. Er kon gekozen worden uit drie verhardingsvarianten en drie beplantingstypen. De laatste al dan niet gecombineerd met elkaar.

De kap van de bomen is in de eerste fase in april 2019 uitgevoerd, waarna de werkzaamheden aan het wegdek van de Hitlandselaan in fase twee zijn gestart. Naast onderhoud aan het wegdek moeten ook de bermen aangepakt en gereedgemaakt voor herbeplanting. Inmiddels is het bijna zover dat aan herbeplanting kan worden begonnen.

Het bestuur heeft gekozen voor een rijbaan met onder meer drempels, beter verspreide passeerplaatsen en een 30KM-zone. De auto is hierbij te gast op de rijbaan. Los van de weg wordt een wandelroute aangelegd voor diegene die niet langs de Hitlandselaan willen wandelen, maar toch het gebied in of uit willen lopen. Op het gebied van herbeplanting is niet gekozen voor herplant met populieren. In plaats daarvan is tijdens de inspraak met een meerderheid voorkeur uitgesproken voor knotwilgen. Daarnaast hebben de mensen aangegeven dat biodiversiteit een belangrijk aandachtspunt is: hoe meer hoe beter.

Voorliggend rapport betreft een advies over de herbeplanting, het bijbehorende ontwerp en kostenberekening daarvan.

2. Advies ontwerp

2.1. Uitgangspunten

Het ontwerp is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Wet- en regelgeving
 - o Herplantplicht
 - o Verkeersveiligheid
 - o Biodiversiteit
- Technische mogelijkheden
 - o Ondergrondse groeiruumte
 - o Bovengrondse groeiruumte
 - o Sortiment
- Wensen omwonenden en belanghebbenden (resultaat inspraak)
- Landschap, structuur en beleving
 - o Zichtlijnen
 - o Cultuurhistorie.

Wet en regelgeving:

- Er geldt een herplantplicht. De verwijderde beplanting moet daarom worden vervangen. Dit hoeven geen populieren te zijn.
- De verkeersveiligheid wordt vergroot door:
 - o op kruisingen de zichthoeken vrij te laten;
 - o de verkeersdeelnemer opmerkzaam te maken op de passeerstroken door de beplanting direct voor en na de passeerstrook op enige meters van de strook te stoppen, en direct langs de passeerstrook geen beplanting te plaatsen.
- Biodiversiteit staat in het Europese en Nederlandse beleid. Op zich is er in het ruimere gebied rondom de Hitlandselaan al relatief veel variatie. Het variëren van de beplanting langs de Hitlandselaan zelf is daarom geen noodzaak.

Technische mogelijkheden

- De ondergrondse groeiruumte langs de Hitlandselaan is zeer beperkt. Dit is ook de reden dat de populieren de verharding opdrukten.
 - o Na de reconstructie is er circa 0,5m³ per strekkende meter berm doorwortelbare ruimte overgebleven.
 - o De stelregel voor een groeiplaats voor bomen is dat er per m² kroonprojectie 0,5 m³ teelgrond (grond met goede eigenschappen voor de groei van een boom) nodig is.
 - o Voor beplantingsvormen als hakhout, heesters en bosplantsoen is minder ondergrondse groeiruumte nodig dan voor grote bomen.
- De bovengrondse groeiruumte is ook beperkt, de beplanting staat in de berm direct langs de weg.
 - o Eerste en tweede grootte bomen met een ruime takvrije stam zijn niet mogelijk vanwege de beperkte ondergrondse groeiruumte. Bij derde grootte bomen en overige beplantingsvormen

- Sortiment:
 - o Het is aan te bevelen inheemse, (gebiedseigen) autochtone (van oorsprong Nederlandse) soorten te gebruiken. Deze soorten zijn ecologisch het meest waardevol, groeien het beste en zijn het minst gevoelig voor ziekten en plagen. Bovendien blijken deze soorten in Nederland al sinds de laatste ijstijd te gedijen. Ze weten zich te handhaven.
- Dit betekent dat er twee boomsoorten zijn die op deze standplaats passen, namelijk Els en Wilg.
 - o Vanwege de resultaten van de inspraak is gekozen voor Knotwilg.

Wensen omwonenden en belangengroepen:

- Omwonenden hebben een voorkeur uitgesproken voor een laanbeplanting met aan weerszijden knotwilgen
- Natuurwerkgroepen hebben een lichte voorkeur uitgesproken voor meer variatie in de beplanting.
- Er is een duidelijke voorkeur voor een beplanting met veel biodiversiteit.

Landschap, structuur en beleving

- De wegenstructuur in het gebied, en de beplanting erlangs, is kenmerkend: de 's Gravenweg is beplant met knotwilg aan beide zijden, de wegen die daar haaks op staan veelal met Els.
- Voor de beleving van het landschap is het belangrijk om waar mogelijk zichtlijnen te creëren en te accentueren.
- Daarnaast zijn meer functionele zichtlijnen op parkeerplaatsen en de speelplaats praktisch, ook vanwege de sociale veiligheid.

2.2. Beschrijving ontwerp

Gekozen is voor de volgende beplanting (zie ook de ontwerpschets):

- Wegbeplanting in de vorm van een Knotwilgenlaan:
 - o Gebiedseigen beplanting.
 - o Passend bij de ondergrondse groeiruimte.
- Vanaf de kruising met de 's Gravenweg is de beplanting als volgt:
 - o Vanaf de 's Gravenweg worden aan twee zijden knotwilgen geplant, met een plantafstand van 6 meter.
 - o De passeerplaatsen zijn vrij van beplanting, om twee redenen:
 - de ondergrondse ruimte in de berm is zeer krap
 - hiermee valt de passeerplaats op, wat de het overzicht voor de verkeersdeelnemers bevordert
 - o Bij de kruisingen wordt voldoende afstand gehouden t.b.v. voldoende zicht
 - o Op één locatie wordt de rij onderbroken, namelijk op de plek waar een zichtlijn is op het open landschap aan de zuidzijde
- Aandacht voor het beheer, zie ook hoofdstuk 3:
 - o Vanwege de benodigde vrije ruimte voor het verkeer moet de beplanting regelmatig worden gesnoeid, om takken boven de rijbaan te voorkomen.

Beeldimpressie van de knotwilgenlaan, na 15 jaar.

3. Advies aanleg en beheer

3.1 Aanleg

Voor de aanleg wordt uitgegaan van staken van Salix alba (schietwilg). Deze hebben een lengte van 3,25 meter en een kopdiameter van 5 cm (dunne kant van de staak). Dit is een relatief zware maat voor dit type plantmateriaal.

De staken worden ongeveer 1 meter in de grond gestoken, de knot komt hierdoor op 2,25m boven maaiveld te zitten.

Enige variatie in hoogte is geen enkel probleem. Tussen de knotwilgen wordt een onderlinge afstand van gemiddeld 6 meter aangehouden. Ook hier vormt een variatie in onderlinge afstand geen probleem. De staken vormen vanzelf wortels en gaan in het voorjaar uitlopen over de gehele lengte maar op het hoogste punt, bij de knot, vormen zich de grootste en stevigste uitlopers.

3.2 Beheer

Na aanplant ontstaan op de staken loten. Het eerste en het tweede jaar wordt de stam tot net onder de knot in juni vrijgemaakt van loten. Het doel hiervan is het verkrijgen van een takvrije stam. In het tweede jaar worden niet aangeslagen staken vervangen. Dit gebeurt in december. In het tweede jaar na aanplant en het tweede jaar na knotten worden takken die uitzakken over de rijbaan verwijderd tot op de knot. De knotwilgen worden eens per drie jaar geknot.

Deze cyclus garandeert het uitblijven van watermerkziekte en voorkomt dat de knotten dermate groot worden dat ze uitzakken over de rijbaan. Daarbij worden de takken tot boven de knot afgezaagd. Het knotten houdt de boom in stand. Het knotten uitvoeren in de periode eind november tot begin maart.

Er wordt uitgegaan van gefaseerd knotten. Niet alle knotwilgen hetzelfde jaar knotten maar jaarlijks een derde deel in groepen van 20-40 stuks.

4. Kostenoverzicht

Aanleg	eenheid	aantal	ppe	Freq.	kosten	totalen
Wilgen Staken (diameter kop 5cm, lengte 3,25 meter)	stuks	420	€ 17,50	1,00	€ 7.350,00	
Wilgen Steken knotwilgen	stuks	420	€ 5,00	1,00	€ 2.100,00	
						€ 9.450,00
Onderhoud eerste jaar						
Wilgen Inboet 10%	stuks	42	€ 25,00	1,00	€ 1.050,00	
Wilgen Vrijmaken stam van stamschot	stuks	420	€ 2,50	1,00	€ 1.050,00	
						€ 2.100,00
Onderhoud tweede jaar						
Wilgen Vrijmaken stam van stamschot	stuks	420	€ 2,50	1,00	€ 1.050,00	
						€ 1.050,00
Onderhoud derde en vierde jaar						
Wilgen Rijbaan vrijhouden van takken	stuks	420	€ 5,00	1,00	€ 2.100,00	
Wilgen Knotten	stuks	420	€ 25,00	1,00	€ 10.500,00	
						€ 12.600,00
Jaarlijkse kosten Onderhoud beplantingen >4 jaar						
Wilgen Ieder derde jaar knotten (gefaseerd)	stuks	420	€ 25,00	0,34	€ 3.570,00	
Wilgen Ieder tweede jaar rijbaan vrijhouden van takken	stuks	420	€ 5,00	0,50	€ 1.050,00	
						€ 4.620,00